

---

**Fra:** Line Silberg van der Velde  
<Line.Silberg.vanderVelde@landbruksdirektoratet.no>

**Sendt:** 18. desember 2020 09:56

**Til:** Postmottak LMD

**Emne:** 20/77878-2 Høringssvar fra Landbruksdirektoratet - forslag til forskrift om nasjonale tilretteleggingsmidler til næringsutvikling og kompetanseheving i landbruket

**Vedlegg:** skriv her .docx.pdf; Utkast til NT forskrift som ble sendt på høring 6.11.20 med Landbruksdirektoratets forslag til endringer av 17.12.20 .docx.pdf

**Oppfølgingsflagg:** Følg opp

**Status for flagg:** Fullført

Landbruks- og matdepartementet  
Pb 8007 Dep  
0030 OSLO

Vår dato: 17.12.2020  
Vår referanse: 20/77878 - 2  
Deres dato:  
Deres referanse: 20/1274-1

### **Høringssvar fra Landbruksdirektoratet - forslag til forskrift om nasjonale tilretteleggingsmidler til næringsutvikling og kompetanseheving i landbruket**

Vi viser til den foreslåtte forskriften som Landbruks- og matdepartementet sendte på høring sammen med høringsnotat av 6. november 2020. Landbruksdirektoratet har ønske om og forslag til endringer i enkelte av bestemmelsene som vi vil presentere og begrunne i det følgende.

Vi legger også ved en kopi av utkastet til forskrift som ble sendt på høring der våre forslag til endringer fremkommer tydelig.

#### **§ 3 Tiltaksområder**

Vi foreslår å flytte setningen om at det ikke kan gis tilskudd til forskningsprosjekter til slutten av bestemmelsen. Det er mest logisk å si hva det kan gis tilskudd til først og så avgrense mot andre ting. Om bestemmelsen da skal ha ett, to eller tre ledd blir en smakssak, men det naturlige blir ett ledd hvis rekkefølgen på setningene blir slik vi foreslår her:

#### *§ 3 Tiltaksområder*

*Det kan gis tilskudd til tilretteleggingstiltak innen landbruksbasert næringsutvikling med nasjonal nytteverdi. Det kan også gis tilskudd til utvikling og videreutvikling av etter- og videreutdanningstilbud innenfor landbruksnæringen med nasjonal nytteverdi. Det kan ikke gis tilskudd til forskningsprosjekter.*

#### **Landbruksdirektoratet foreslår en ny § 4: Krav til søknad**

Landbruksdirektoratet foreslår at det lages en egen bestemmelse om hvilke krav som stilles til søknaden og søker i forbindelse med innsending av søknad. Vi mener dette blir mer ryddig og oversiktlig enn at dette står sammen med bestemmelser som gjelder andre ting.

Vi mener det er naturlig å plassere bestemmelser om kravene til søknaden i § 4, siden det jo er en forutsetning at noen har søkt om tilskuddet før det blir aktuelt å gjøre noe av det som reguleres i de etterfølgende paragrafene - som å tildele og utmåle tilskudd, godkjenne endringer, utbetale og kontrollere osv.

Konkret ønsker vi at bestemmelsen gir uttrykk for at Landbruksdirektoratet fastsetter søknadsskjemaet og at søkeren må bruke dette for å kunne søke. I den forbindelse foreslår vi også en bestemmelse som sier at søker plikter å gi de opplysningene og den dokumentasjonen som er nødvendig for at direktoratet skal kunne fatte vedtak. Vi ønsker i tillegg å få frem at søknad skal leveres innen søknadsfristen og at Landbruksdirektoratet fastsetter søknadsfristen i utlysningen av tilskuddsmidlene:

#### *§ 4 Krav til søknad*

*Søker må benytte søknadsskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet. Søker plikter å gi de opplysningene og den dokumentasjonen som Landbruksdirektoratet finner nødvendig for å kunne fatte vedtak om tilskudd.*

*Søknad skal leveres innen fristen Landbruksdirektoratet har fastsatt i utlysningen.*

En slik tydeliggjøring i forskriften vil gjøre det enklere og mer effektivt å saksbehandle eventuelle klager som måtte komme på avslag eller vedtak om avvisning av søknader.

Med tanke på bestemmelsen i utkastet § 7, om at Landbruksdirektoratet i særlige tilfeller kan gi dispensasjon fra fastsatte frister, er det praktisk å få frem at direktoratet fastsetter søknadsfristen. Søknadsfristen vil trolig være den fristen det er mest aktuelt å gi dispensasjon fra siden adgangen til å forlenge frist for gjennomføring og rapportering og anmodning om sluttutbetaling reguleres i egne bestemmelser om dette. Ved at søknadsfristen omtales i forskriften blir det tydelig at regelen om dispensasjonsadgang også gjelder denne.

**Ved å legge inn en ny paragraf om krav til søknad som § 4, vil de påfølgende paragrafene måtte få ett høyere nummer enn i forskriftsutkastet som departementet sendte på høring.**

#### **Utkastet § 4 Tilskuddsutmåling og tilsagn**

Landbruksdirektoratet foreslår å justere ordlyden i utkastets § 4, som vil bli § 5 dersom direktoratets forslag om en ny § 4 blir tatt til følge.

Vi ønsker at logikken med kronologi følges opp og at det legges til et nytt første ledd der det fremkommer at det er Landbruksdirektoratet som fatter vedtak om tilskuddet. Vi foreslår derfor også å legge til ordet «Vedtak» i paragrafoverskriften.

Vi mener videre at det blir riktiger å bruke uttrykket «vedtak om tilskudd» fremfor «tilsagn». Dette er mer i tråd med språkbruken til Direktoratet for økonomiforvaltning (DFØ) og med ordlyden i punkt 6.3.3 Tilskuddsbrev og 6.3.4 Registrering av vedtak om tilskudd i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Foreslått første ledd vil i så fall bli andre ledd og foreslått andre ledd blir tredje og siste ledd i paragrafen.

Når det gjelder det siste leddet i paragrafen så foreslår vi å følge opp bruken av uttrykket «vedtak om tilskudd» i stedet for å bruke «tilsagn». I så fall blir det mer naturlig å snakke om frist for gjennomføring av tiltaket fremfor gyldighet av tilsagnet. Dette er et mer aktivt språk som uttrykker tilskuddsmottakerens plikt til å fullføre tiltaket innen en viss tid fremfor statens plikt og eventuelle opphør av plikt til å utbetale tilskuddet. Vi mener det er naturlig at dette også fremkommer av paragrafens overskrift.

Til sist ønsker vi at fristen for gjennomføring av tiltaket settes til tre år fra vedtak om å gi tilskudd ble fattet. Dette gir mer likebehandling av tilskuddsmottakerne og er mindre arbeidskrevende å forvalte. Den foreslåtte regelen om at tilsagnet har gyldighet i tilsagnsåret og de to påfølgende årene innebærer nesten ett år kortere frist for gjennomføring av tiltaket hvis vedtak fattes i desember fremfor i januar. Selv om dette kan rettes opp fordi Landbruksdirektoratet har mulighet til å forlenge fristen, så er det ønskelig å kunne gi en reell frist på tre år med en gang dersom det er hensiktsmessig med tanke på det aktuelle tiltaket. Dette vil gi mer forutsigbarhet for tilskuddsmottaker og minske behovet for å fatte vedtak om forlengelse.

Landbruksdirektoratet foreslår etter dette at paragrafen utformes slik:

*§ 5 Vedtak, tilskuddsutmåling og frist for gjennomføring*

*Landbruksdirektoratet fatter vedtak om tilskudd etter denne forskriften.*

*Tilskuddet utmåles på grunnlag av godkjent kostnadsoverslag for gjennomføring av planlagte tiltak. Det kan gis tilskudd på inntil 75 prosent av kostnadene, begrenset oppad til 75 prosent av godkjent kostnadsoverslag for tiltaket.*

*Frist for gjennomføring av tiltak er senest tre år fra vedtak om innvilgelse av tilskudd ble fattet. Landbruksdirektoratet kan forlenge fristen for gjennomføring, men ikke ut over fem år fra tilskuddet ble innvilget.*

**Utkastet § 5 Melding om godkjenning av endringer**

Her er det trolig en trykkfeil i forskriftsutkastet som ble sendt på høring.

Landbruksdirektoratet tror det mangler et «og» i overskriften til det som i henhold til vårt forslag vil bli ny § 6. Overskriften blir i så fall slik:

*§ 6 Melding om og godkjenning av endringer*

**Utkastet § 7 Administrasjon, dispensasjon og klage**

Dersom vårt forslag om å ta inn bestemmelsen om at Landbruksdirektoratet fatter vedtak om tilskudd i paragrafen om tilskuddsutmåling og frist for gjennomføring av tiltak blir tatt til følge, må bestemmelsen fjernes fra paragrafen om Administrasjon, dispensasjon og klage. Det samme gjelder bestemmelsen om at søker skal benytte søknadsskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet som vi foreslår plassert i en ny § 4 om krav til søknad.

Paragrafen blir i så fall seende slik ut:

*§ 8 Administrasjon, dispensasjon og klage*

*Landbruksdirektoratet administrerer tilskuddsordningen.*

*Landbruksdirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra fastsatte frister.*

*Vedtak om tilskudd kan påklages til Landbruks- og matdepartementet.*

Hvis forslaget om å bytte plass for regelen om hvem som fatter vedtak ikke blir imøtekommet, mener vi det er naturlig å inkludere «vedtak» i paragrafens overskrift - mellom «Administrasjon» og «dispensasjon». For de fleste som søker om tilskuddet vil hvem som fatter vedtak være mer relevant informasjon enn hvem som administrerer tilskuddsordningen og at kan gis dispensasjon fra frister. Derfor er det naturlig å ha med vedtak i overskriften til paragrafen.

### **Utkastet § 8 Kontroll**

Landbruksdirektoratet foreslår å utforme bestemmelsen slik at første ledd gir direktoratet hjemmel til å kontrollere. Hjemmelen omtaler både direktoratets kontroll av at vilkårene for utbetaling av tilskuddet er oppfylt og, i tilfellet det skulle utbetales tilskudd i forkant av at kostnader er betalt, at tilskuddet er benyttet i samsvar med vilkårene i forskriften og i vedtaket om tilskudd. I tillegg er det naturlig at hjemmelen for å kunne foreta stedlig kontroll i er plassert i samme ledd.

Vi foreslår å plassere regelen om tilskuddsmottakers opplysningsplikt og plikt til å utlevere dokumentasjon i andre ledd. I dette leddet ønsker vi også en regel som sier uttrykkelig at tilskuddsmottaker har plikt til å legge til rette for at Landbruksdirektoratet kan gjennomføre en eventuell stedlig kontroll. På denne måten blir det tydelig hvem reglene i de to forskjellige leddene retter seg mot og hva disse henholdsvis kan eller plikter å gjøre.

Regler om tilskuddsmottakers opplysningsplikt er like viktige som direktoratets adgang til å kontrollere. Vi mener derfor at dette bør med i overskriften til paragrafen.

Paragrafen vil i henhold til våre forslag bli seende slik ut:

#### *§ 9 Kontroll og opplysningsplikt*

*Landbruksdirektoratet kan kontrollere at vilkårene for utbetaling av tilskuddet er oppfylt og at tilskuddet er benyttet i samsvar med vilkårene som er stilt i denne forskriften og i vedtak om tilskudd. Landbruksdirektoratet kan foreta stedlig kontroll hos tilskuddsmottaker.*

*Tilskuddsmottaker plikter i forbindelse med Landbruksdirektoratets kontroll å gi alle opplysninger og å utlevere all dokumentasjon av betydning for tilskuddet. Tilskuddsmottaker plikter også å legge til rette for at stedlig kontroll kan gjennomføres.*

### **Utkastet § 9 Avkorting, tilbakebetaling og renter**

Det er etter Landbruksdirektoratets syn ikke behov for eller ønskelig å ha en bestemmelse om avkorting i denne forskriften.

Det er ikke alltid ting går som planlagt når man forsøker å gjennomføre et tiltak eller et prosjekt. En avkortingshjemmel vil kunne virke avskrekkende på potensielle søkere med få egne midler, fordi de kan risikere å sitte igjen med ansvaret for å måtte dekke påløpte kostnader som følge av vedtak om avkorting, selv om de har gjort så godt de kunne for å gjennomføre tiltaket.

Dersom det viser seg at vilkårene for å få utbetalt tilskuddet ikke er oppfylt, vil det være et tilstrekkelig virkemiddel at Landbruksdirektoratet holder tilbake eller stanser

utbetalingen av tilskuddet. Det er viktig at direktoratet har gode rutiner for oppfølging og kontroll av om vilkårene for å få tilskuddet utbetalt er oppfylt underveis og at vi sørger for å oppstille ekstra vilkår i vedtaket om innvilgelse av tilskudd der dette er hensiktsmessig.

Hvis det etter at tilskuddet er utbetalt avdekkes at vilkårene for å få tilskuddet likevel ikke var oppfylt, mener direktoratet at det er mer naturlig at vedtaket om å tildele tilskudd omgjøres til avslag og at utbetalt tilskudd eventuelt kreves tilbake, enn at det fattes vedtak om avkorting. Vi ser ikke for oss hvordan vi skulle følge opp eller utarbeide rutiner for vurdering av avkorting av tilskuddet i tillegg

Hvis regelen om avkorting fjernes, vil paragrafen kun bestå av regler som gir hjemmel for å kreve tilbakebetaling og om renter på tilbakebetalingskrav. § 12 i forskrift om regionale tilskudd til næringsutvikling, rekruttering og kompetanseheving i landbruket, som trådte i kraft 1. januar 2020, gjelder også tilbakebetaling og renter. Landbruksdirektoratet mener denne er formulert på en måte som også egner seg godt for de nasjonale tilretteleggingsmidlene og foreslår derfor en tilsvarende ordlyd og struktur her. I så fall vil paragrafen bli seende slik ut:

*§ 10 Tilbakebetaling og renter*

*Dersom tilskuddsmottaker som følge av manglende oppfyllelse av vilkår i denne forskriften, vedtaket eller av andre grunner har mottatt en utbetaling som ikke er berettiget, kan utbetalingene av tilskudd reduseres, stanses, eller kreves helt eller delvis tilbake.*

*For tilbakebetalingskrav kan det kreves renter når kravet ikke innfris ved forfall. Ved grov uaktsomhet eller forsett kan renter kreves fra tidspunktet mottaker burde ha skjont at vilkårene for å få tilskuddet ikke var oppfylt, tidligst fra utbetalingen av det urettmessige tilskuddet. Størrelsen på renten følger rentesatsen fastsatt i forskrift med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.*

Med hilsen  
for Landbruksdirektoratet

Hilde Haug Simonhjell  
seksjonssjef

Line Silberg van der Velde  
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:  
Landbruks- og matdepartementet Pb 8007 Dep

0030 OSLO

Vedlegg:

Utkast til NT forskrift som ble sendt på høring 6.11.20 med Landbruksdirektoratets forslag til endringer av  
17.12.20

Forskriften trer i kraft 1. januar 2021.

## **Utkast til forskrift om nasjonale tilretteleggingsmidler til næringsutvikling og kompetanseheving i landbruket**

Hjemmel: Fastsatt XXX med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 18

### **§ 1 Formål**

Formål med tilskudd etter forskriften er å bidra til å styrke verdiskapingen i landbruket gjennom tilretteleggende tiltak som bidrar til fellesskapsløsninger innen næringsutvikling og kompetanseheving av nasjonal nytteverdi innenfor de rammer Stortinget har trukket opp.

### **§ 2 Tilskuddsmottaker**

Tilskudd kan gis til organisasjoner, forsknings- og utviklingsinstitusjoner og foretak registrert i Enhetsregisteret, samt fylkeskommuner og kommuner.

### **§ 3 Tiltaksområder**

Det kan gis tilskudd til tilretteleggingstiltak innen landbruksbasert næringsutvikling med nasjonal nytteverdi. Det kan også gis tilskudd til utvikling og videreutvikling av etter- og videreutdanningstilbud innenfor landbruksnæringen med nasjonal nytteverdi. Det kan ikke gis tilskudd til forskningsprosjekter.

### **§ 4 Krav til søknad**

Søker må benytte søknadsskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet. Søker plikter å gi de opplysningene og den dokumentasjonen som Landbruksdirektoratet finner nødvendig for å kunne fatte vedtak om tilskudd.

Søknad skal leveres innen fristen Landbruksdirektoratet har fastsatt i utlysningen.

### **§ 5 Vedtak, tilskuddsutmåling og frist for gjennomføring**

Landbruksdirektoratet fatter vedtak om tilskudd etter denne forskriften.

Tilskuddet utmåles på grunnlag av godkjent kostnadsoverslag for gjennomføring av planlagte tiltak. Det kan gis tilskudd på inntil 75 prosent av kostnadene, begrenset oppad til 75 prosent av godkjent kostnadsoverslag for tiltaket.

Frist for gjennomføring av tiltak er senest tre år fra vedtak om innvilgelse av tilskudd ble fattet. Landbruksdirektoratet kan forlenge fristen for gjennomføring, men ikke ut over fem år fra tilskuddet ble innvilget.

### **§ 6 Melding om og godkjenning av endringer**

Dersom tiltaket blir forsinket eller ikke kan gjennomføres som forutsatt i vedtaket, skal tilskuddsmottaker melde fra til Landbruksdirektoratet uten ugrunnet opphold.

Landbruksdirektoratet kan etter søknad fra tilskuddsmottaker godkjenne endringer dersom dette ikke tilsidesetter vesentlige forutsetninger for gjennomføring av tiltaket gitt ved tildeling av tilskuddet.



### **§ 7 Utbetaling og rapportering**

Landbruksdirektoratet kan utbetale deler av tilskuddet etter hvert som tilskuddsmottaker godtgjør fremdrift i gjennomføringen av tiltaket.

Tilskuddsmottaker skal sende sluttrapport og regnskap sammen med anmodning om sluttutbetaling på den måten og innen den fristen Landbruksdirektoratet har fastsatt.

### **§ 8 Administrasjon, dispensasjon og klage**

Landbruksdirektoratet administrerer tilskuddsordningen.

Landbruksdirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra fastsatte frister.

Vedtak om tilskudd kan påklages til Landbruks- og matdepartementet.

### **§ 9 Kontroll og opplysningsplikt**

Landbruksdirektoratet kan kontrollere at vilkårene for utbetaling av tilskuddet er oppfylt og at tilskuddet er benyttet i samsvar med vilkårene som er stilt i denne forskriften og i vedtak om tilskudd. Landbruksdirektoratet kan foreta stedlig kontroll hos tilskuddsmottaker.

Tilskuddsmottaker plikter i forbindelse med Landbruksdirektoratets kontroll å gi alle opplysninger og å utlevere all dokumentasjon av betydning for tilskuddet. Tilskuddsmottaker plikter også å legge til rette for at stedlig kontroll kan gjennomføres.

### **§ 10, Tilbakebetaling og renter**

Dersom tilskuddsmottaker som følge av manglende oppfyllelse av vilkår i denne forskriften, vedtaket eller av andre grunner har mottatt en utbetaling som ikke er berettiget, kan utbetalingene av tilskudd reduseres, stanses, eller kreves helt eller delvis tilbake.

For tilbakebetalingskrav kan det kreves renter når kravet ikke innfris ved forfall. Ved grov uaktsomhet eller forsett kan renter kreves fra tidspunktet mottaker burde ha skjønnet at vilkårene for å få tilskuddet ikke var oppfylt, tidligst fra utbetalingen av det urettmessige tilskuddet. Størrelsen på renten følger rentesatsen fastsatt i forskrift med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

### **§ 11 Ikrafttredelse**

Forskriften trer i kraft 1. januar 2021.